

۱۰- در مورد تعمیر ماشین آلات ثابت و متحرک به تشخیص و مسئولیت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها

۱۱- در مورد خرید قطعات یدکی برای تعویض و یا تکمیل لوازم و تجهیزات ماشین آلات ثابت و متحرک موجود و همچنین ادوات و ابزار و وسایل اندازه‌گیری دقیق و لوازم آزمایشگاههای علمی و فنی و نظائر آن با تعیین بهای مورد معامله حداقل وسیله یکنفر کارشناس خبره و متعهد رشته مربوط که حسب مورد توسط وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها انتخاب خواهد شد، پس از تأیید مقامات مذکور در این ردیف.

۱۲- در مورد معاملاتی که به تشخیص هیأت وزیران به ملاحظه صرفه و صلاح دولت باید مستور بماند.

۱۳- در مورد چاپ و صحافی که بموجب آئیننامه خاصی که بنا به پیشنهاد وزارت ارشاد اسلامی و تأیید امور اقتصادی و دارائی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، انجام خواهد شد.

۱۴- در مورد فروش کالاها و خدماتی که مستقیماً توسط وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی تولید و ارائه می‌شود و نرخ فروش آنها توسط مراجع قانونی مربوط تعیین می‌گردد.

تبصره - انجام معاملات موضوع ردیفهای ۱ و ۲ این ماده بدون رعایت تشریفات مناقصه و یا مزایده مشروط بر آن است که دستگاه فروشنده، مورد معامله را در اختیار داشته یا تولیدکننده یا انجام دهنده آن باشد یا اینکه وظیفه تهیه و توزیع و فروش مورد معامله را بعهده داشته باشد.

ماده ۸۰- معاملات دولتی به سه دسته جزئی، متوسط و عمده بشرح زیر تقسیم می‌شود:

الف - معاملات جزئی. معاملاتی است که مبلغ آن از یک میلیون ریال تجاوز نکند. (اصلاحیه ۷۳/۷/۲۴ مجلس شورای اسلامی)

ب - معاملات متوسط. معاملاتی است که مبلغ آن از یک میلیون ریال بیشتر

باشد و از پانزده میلیون ریال تجاوز ننماید. (اصلاحیه ۱۳۷۳/۷/۲۴)

ج - معاملات عمده. معاملاتی است که مبلغ آن از پانزده میلیون ریال بیشتر باشد. (اصلاحیه ۱۳۷۳/۷/۲۴)

تبصره ۱- مبنای نصاب در خرید برای معاملات جزئی و متوسط مبلغ مورد معامله و در مورد معاملات عمده مبلغ برآورد است.

تبصره ۲- مبنای نصاب در فروش مبلغ ارزیابی کاردان خبره و متعهد رشته مربوط که توسط دستگاه اجرائی ذیربط انتخاب می شود خواهد بود.

ماده ۸۱- مناقصه در معاملات بطرق زیر انجام می پذیرد:

الف - در مورد معاملات جزئی به کمترین بهای ممکن به تشخیص و مسئولیت کارپرداز.

ب - در مورد معاملات متوسط به کمترین بهای ممکن به تشخیص و مسئولیت کارپرداز مسئول واحد تدارکاتی مربوط و تأیید وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی در مرکز و یا استان و یا مقامات مجاز از طرف آنها.

ج - در مورد معاملات عمده با انتشار آگهی مناقصه عمومی و یا ارسال دعوتنامه (مناقصه محدود) به تشخیص وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی و یا مقامات مجاز از طرف آنها.

ماده ۸۲- مزایده در معاملات به طرق زیر انجام می پذیرد:

الف - در مورد معاملات جزئی به بیشترین بهای ممکن به تشخیص و مسئولیت مأمور فروش.

ب - در مورد معاملات متوسط با حراج.

ج - در مورد معاملات عمده با انتشار آگهی مزایده عمومی.

ماده ۸۳- در مواردی که انجام مناقصه یا مزایده بر اساس گزارش توجیهی دستگاه اجرائی مربوط به تشخیص یک هیأت سه نفره مرکب از مقامات مذکور در ماده ۸۴ این قانون میسر یا به مصلحت نباشد، میتوان معامله را به طریق دیگری انجام داد و در این صورت هیأت مزبور با رعایت صرفه و صلاح دولت ترتیب انجام اینگونه معاملات را با رعایت سایر مقررات مربوط در هر مورد یا

بطور کلی برای یک نوع کالا یا خدمت تعیین و اعلام خواهد نمود.

ماده ۸۴ - ترکیب هیأت ترک مناقصه و مزایده موضوع ماده ۸۳ این قانون در مورد دستگاههای اجرایی در مرکز و استانها بشرح زیر خواهد بود:

الف - در مورد اعتبارات جاری و عمرانی واحدهای مرکزی وزارتخانهها و مؤسسات دولتی و همچنین در مورد مؤسسات دولتی مستقر در خارج از مرکز، معاون مالی و اداری و یا مقام مشابه وزارتخانه یا مؤسسه دولتی حسب مورد و ذیحساب مربوط و یکنفر دیگر از کارکنان خبره و متعهد دولت به انتخاب وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط.

ب - در مورد اعتبارات جاری و عمرانی غیراستانی واحدهای خارج از مرکز وزارتخانهها و مؤسسات دولتی، استاندار یا نماینده او و بالاترین مقام دستگاه اجرایی در محل و عامل ذیحساب مربوطه در مرکز استان.

ج - در مورد اعتبارات جاری و عمرانی دادگستری جمهوری اسلامی ایران و صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و دیوان محاسبات کشور و سایر مؤسسات دولتی که بصورت مستقل اداره می شوند و تابع هیچیک از وزارتخانهها نمی باشند بجای نماینده وزیر به ترتیب نماینده شورایعالی قضائی و نماینده شورای سرپرستی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و نماینده رئیس دیوان محاسبات کشور و نماینده بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط در هیأت موضوع این ماده شرکت خواهد نمود.

د - در مورد اعتبارات جاری و عمرانی استانی، استاندار یا نماینده او و بالاترین مقام دستگاه اجرایی محلی ذیربط و ذیحساب مربوط.

ه - در مورد عملیات جاری و طرحهای عمرانی شرکتهای دولتی، مدیرعامل و یا بالاترین مقام اجرایی و ذیحساب مربوط و یکنفر به انتخاب مجمع عمومی. و - در مورد مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مادام که از محل درآمد عمومی وجهی دریافت می دارند در صورتی که بموجب قانون مربوط زیر نظر شورا و یا ارکان مشابه اداره می شوند، ذیحساب و دو نفر به انتخاب شورا یا ارکان مربوط و در صورتیکه فاقد شورا یا ارکان مشابه می باشند، ذیحساب و دو

نفر به انتخاب بالاترین مقام اجرائی مؤسسه یا نهاد مربوطه.

ز - در مورد معاملات نیروهای سه گانه ارتش جمهوری اسلامی ایران و نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در مرکز، فرمانده نیروی مربوط و ذیحساب مربوط و یکنفر به انتخاب رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران یا رئیس ستاد مشترک نیروی مربوط و عامل ذیحساب در محل و نماینده رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران یا رئیس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حیب مورد (اصلاحیه ۱۳۷۵/۲/۱۲).

ح - در مورد معاملات وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به ترتیب مقرر در بند (الف) این ماده و در مورد معاملات مربوط به ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران ذیحساب مربوط و دو نفر به انتخاب رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و یا رئیس ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی حسب مورد (اصلاحیه ۱۳۷۵/۲/۱۲).

ماده ۸۵ - هیأت موضوع مواد ۸۳ و ۸۴ این قانون که در هر مورد بنا به دعوت وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرائی و یا مقامات مجاز از طرف آنها تشکیل می شود با حضور هر سه نفر اعضاء مربوط رسمیت دارد و کلیه اعضاء مکلف به حضور در جلسات هیأت و ابراز نظر خود نسبت به گزارش توجیهی دستگاه اجرائی مربوط در مورد تقاضای ترک مناقصه یا مزایده و همچنین نحوه انجام معامله مورد نظر هستند لکن تصمیمات هیأت با رأی اکثریت اعضاء معتبر خواهد بود.

ماده ۸۶ - در اجرای ماده ۸۳ این قانون در صورتیکه معامله مبلغ بیش از ۱۵۰ میلیون ریال باشد انجام معامله پس از تصویب هیأت سه نفری موضوع ماده ۸۴ این قانون حسب مورد با تایید مقامات زیر مجاز خواهد بود: (اصلاحیه ۱۳۷۳/۷/۲۴)

الف - در مورد واحدهای مرکزی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی، وزیر مربوطه.

ب - در مورد دستگاههای اجرایی محلی تابع نظام بودجه استانی و سایر واحدهای تابعه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در خارج از مرکز و همچنین در مورد مؤسسات دولتی مستقر در خارج از مرکز، استاندار استان مربوط.

ج - در مورد معاملات نیروهای سه‌گانه ارتش جمهوری اسلامی ایران و ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران، رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و در مورد معاملات نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران و در مورد معاملات مربوط به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح (اصلاحیه مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۲).

د - در مورد معاملات مربوط به دادگستری جمهوری اسلامی ایران، صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و دیوان محاسبات کشور و سایر مؤسسات دولتی که بصورت مستقل اداره می‌شوند و تابع هیچیک از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی نیستند به ترتیب شورای عالی قضائی، شورای سرپرستی رئیس دیوان محاسبات کشور و بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط.

ه - در مورد معاملات مربوط به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در صورتی که بموجب مقررات مربوط زیر نظر شورا و یا ارکان مشابه اداره می‌شوند، شورا و یا رکن مربوط و در صورتی که فاقد شورا و یا ارکان مشابه می‌باشند، بالاترین مقام اجرایی مؤسسه یا نهاد مربوط.

ماده ۸۷ - در اجرای ماده ۸۳ در صورتی که مبلغ معامله بیش از یک میلیارد ریال باشد انجام معامله پس از تصویب هیأت سه نفری موضوع ماده ۸۴ موکول به پیشنهاد مقامات و مراجع مذکور در بندهای ذیل ماده ۸۶ و تأیید شورای اقتصاد خواهد بود. (اصلاحیه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۱ مجلس شورای اسلامی)

ماده ۸۸ - در مواردی که رعایت برخی از مقررات این قانون و آئیننامه معاملات دولتی در مورد معاملات مربوط به کالاها و خدماتی که در محل مورد نیاز واحدهای خارج از کشور وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی واقع می‌شود به تشخیص و مسئولیت سفیر دولت جمهوری اسلامی ایران در کشور مربوط و یا

بالاترین مقام سیاسی که در غیاب سفیر عهده‌دار انجام وظایف او می‌باشد، مقدر نباشد، معامله به ترتیبی که توسط سفیر و یا مقام مذکور با رعایت صرفه و صلاح دولت در هر مورد یا بطور کلی برای یک نوع کالا یا خدمت تعیین می‌شود انجام خواهد شد.

ماده ۸۹- نحوه انجام معاملات و تشریفات مناقصه و مزایده و سایر مقررات اجرائی مواد ۷۹ الی ۸۸ این قانون بموجب قانونی خواهد بود که به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

فصل سوم - نظارت مالی

ماده ۹۰- اعمال نظارت مالی بر مخارج وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی از نظر انطباق پرداختها با مقررات این قانون و سایر قوانین و مقررات راجع به هر نوع خرج، بعهده، وزارت امور اقتصادی و دارائی است.

تبصره - نظارت عملیاتی دولت بر اجرای فعالیتها و طرحهای عمرانی که هزینه آنها از محل اعتبارات جاری و عمرانی منظور در قانون بودجه کل کشور تأمین می‌شود، بمنظور ارزشیابی و از نظر مطابقت عملیات و نتایج حاصله با هدفها و سیاستهای تعیین شده در قوانین برنامه عمرانی و قوانین بودجه کل کشور و مقایسه پیشرفت کار با جدولهای زمانبندی به ترتیبی که در قانون برنامه و بودجه کشور مقرر شده و یا خواهد شد کماکان بعهده وزارت برنامه و بودجه می‌باشد.

ماده ۹۱- در صورتی که ذیحساب انجام خرجی را برخلاف قانون و مقررات تشخیص دهد، مراتب را با ذکر مستند قانونی مربوط کتباً به مقام صادرکننده دستور خرج اعلام می‌کند. مقام صادرکننده دستور پس از وصول گزارش ذیحساب چنانچه دستور خود را منطبق با قوانین و مقررات تشخیص داده و مسئولیت قانونی بودن دستور خود را کتباً با ذکر مستند قانونی به عهده بگیرد و مراتب را به ذیحساب اعلام نماید. ذیحساب مکلف است وجه سند هزینه مربوط را پس از ضمیمه نمودن دستور کتبی متضمن قبول مسئولیت مذکور پرداخت و مراتب را با ذکر مستندات قانونی مربوط به وزرات امور اقتصادی و دارائی و رونوشت آنرا جهت اطلاع به دیوان محاسبات کشور

گزارش نماید. وزارت امور اقتصادی و دارائی در صورتی که مورد را خلاف تشخیص داد مراتب را برای اقدامات قانونی لازم به دیوان محاسبات کشور اعلام خواهد داشت.

ماده ۹۲- در مواردی که بر اثر تعهد زائد بر اعتبار یا عدم رعایت مقررات این قانون خدمتی انجام شود یا مالی به تصرف دولت درآید، دستگاه اجرایی ذیربط مکلف به رد معامله مربوط می باشد. و در صورتی که رد عین آن میسر نبوده و یا فروشنده از قبول امتناع داشته باشد و همچنین در مورد خدمات انجام شده مکلف به قبول و وجوه مورد معامله در حدود اعتبارات موجود یا اعتبارات سال بعد دستگاه اجرایی مربوط قابل پرداخت است و اقدامات فوق مانع تعقیب قانونی متخلف نخواهد بود.

ماده ۹۳- در صورتیکه بر اساس گواهی خلاف واقع ذیحساب نسبت به تأمین اعتبار و یا اقدام یا دستور وزیر یا رئیس مؤسسه دولتی یا مقامات مجاز از طرف آنها زائد بر اعتبار مصوب و یا برخلاف قانون وجهی پرداخت یا تعهدی علیه دولت امضاء شود هر یک از این تخلفات در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی محسوب خواهد شد.

ماده ۹۴- وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است با رعایت قوانین و مقررات نسبت به ایجاد وحدت رویه در مورد اعمال نظارت قبل از خرج اقدام نماید.

فصل چهارم - تنظیم حساب و تفریغ بودجه

ماده ۹۵- کلیه ذیحسابان وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مکلفند نسخه اول صورتحساب دریافت و پرداخت هر ماه را همراه با اصل اسناد و مدارک مربوط منتهی تا آخر ماه بعد و حساب نهائی هر سال را حداکثر تا پایان خردادماه سال بعد به ترتیبی که در اجرای ماده ۳۹ قانون دیوان محاسبات کشور مقرر می‌شود به دیوان مذکور تحویل و نسخه دوم صورتحسابهای مذکور را بدون ضمیمه کردن اسناد و مدارک به نحوی که وزارت امور اقتصادی و دارائی معین می‌کند به وزارت نامبرده ارسال نمایند.

تبصره ۱- صورتحسابهای فوق باید به امضاء بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوط و یا مقام مجاز از طرف او و ذیحساب و گواهی نماینده دیوان محاسبات کشور رسیده باشد.

تبصره ۲- مواعد تنظیم و ارسال صورتحسابهای موضوع این ماده توسط دیوان محاسبات کشور با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارائی قابل تغییر می‌باشد.

تبصره ۳- نحوه حسابرسی یا رسیدگی دیوان محاسبات کشور نسبت به صورتحسابها و اسناد و مدارک موضوع این ماده در آئیننامه‌های اجرایی قانون دیوان محاسبات کشور معین خواهد شد.

تبصره ۴- بمنظور از میان برداشتن موانع موجود در راه تنظیم حسابها و صورتحساب عملکرد سالانه بودجه کل کشور یک هیأت سه نفره مرکب از نمایندگان مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور و وزارت امور

اقتصادی و دارائی تشکیل و در موارد زیر تصمیمات لازم را اتخاذ می نماید:

الف - در مورد اسناد و مدارک ناقص سنواتی (از سال ۱۳۶۴ به بعد) وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و اعتبارات عمرانی شرکتهای دولتی که از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند.

ب - در خصوص اسناد و مدارک دستگاههای مذکور در بند الف که بر اثر حوادث غیر مترقبه و جنگ تحمیلی به تشخیص هیأت مذکور به نحوی از انحاء از بین رفته است.

ج - نقصان و تفریط حاصل در موجودیهای وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی مشمول ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی کشور خواهند بود. تصمیمات این هیأت با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجراء خواهد بود لکن این تصمیمات که صرفاً ناظر بر ایجاد تسهیلات لازم در امور تنظیم حسابها می باشد مانع از تعقیب قانونی متخلفین امر نخواهد بود.

دستورالعمل اجرائی این تبصره مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی و دیوان محاسبات کشور حداکثر ظرف مدت دو ماه پس از تصویب این قانون تهیه و به مورد اجراء گذاشته خواهد شد. (اصلاحیه مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۹ مجلس شورای اسلامی)

ماده ۹۶- دستگاههای اجرائی مکلفند به ترتیبی که هیأت وزیران معین خواهد نمود حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از پایان هر سال مالی گزارش عملیات انجام شده طی آن سال را بر اساس اهداف پیش بینی شده در بودجه مصوب به دیوان محاسبات کشور و وزارت برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال دارند.

ماده ۹۷- در مواقعی که سمت ذیحساب تغییر کند و یا به هر عنوان سمت ذیحسابی از وی سلب شود ذیحسابان قبلی و بعدی مکلفند حداکثر ظرف یکماه از تاریخ اشتغال ذیحساب جدید بر اساس دستورالعملی که توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه می شود سوابق ذیحسابی را با تنظیم صورت مجلس، تحویل و تحویل نمایند. این صورت مجلس باید به امضاء

تحويل دهنده و تحويل گیرنده رسیده و نسخه اول آن به وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال گردد.

تبصره - در مواردیکه ذیحساب از تحويل ابوابجمعی خود استنکاف نماید یا به هر علتی شرکت او در امر تحويل و تحول میسر نباشد، ابوابجمعی وی با حضور نماینده دیوان محاسبات کشور و نماینده وزارت امور اقتصادی و دارائی با تنظیم صورت مجلس به ذیحساب جدید تحويل خواهد شد.

ماده ۹۸ - شرکتهای دولتی مکلفند ترازنامه و حساب سود و زیان خود را بلافاصله پس از تصویب مجمع عمومی مربوط به درج در صورتحساب عملکرد سالانه بودجه کل کشور به وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال نمایند.

ماده ۹۹ - شرکتهای دولتی مکلفند صورت حساب دریافت و پرداخت طرحهای عمرانی (اعتبارات سرمایه گذاری ثابت) خود را مطابق دستورالعملی که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تنظیم خواهد شد تهیه و پس از تصویب مجمع عمومی مربوط بلافاصله جهت درج در صورتحساب عملکرد سالانه بودجه کل کشور به وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال نمایند.

مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت موضوع ماده ۱۳۰ این قانون نیز مشمول حکم این ماده می باشند.

ماده ۱۰۰ - کلیه مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع ماده ۵ این قانون مکلفند صورتحساب دریافت و پرداخت سالانه خود اعم از اعتبارات جاری و یا طرحهای عمرانی (اعتبارات سرمایه گذاری ثابت) را مطابق دستورالعملی که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و ابلاغ خواهد شد تنظیم و پس از تصویب مراجع قانونی ذیربط حداکثر تا پایان شهریورماه سال بعد جهت درج در صورت حساب عملکرد سالانه بودجه کل کشور به وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال دارند.

تبصره - نهادها و مؤسسات مشمول این ماده پس از به تصویب رسیدن آئیننامه مالی مربوط حسابهای فوق در موعد و به ترتیب مقرر در آئیننامه مذکور

عمل خواهند کرد.

ماده ۱۰۱- خزانه مکلف است صورتحساب دریافتها و پرداختهای ماهانه حسابهای درآمد متمرکز در خزانه را به تفکیک انواع حسابها حداکثر ظرف مدت دو ماه تهیه و به دیوان محاسبات کشور تحویل نماید. طبقه بندی انواع حسابهای مذکور در این ماده با در نظر گرفتن طبقه بندی درآمدها و اعتبارات در قانون بودجه کل کشور توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی تعیین و اعلام خواهد شد.

ماده ۱۰۲- پیش پرداختها در سالی که به مرحله تعهد می رسد و علی الحسابها در سالی که تصفیه می شود به حساب قطعی همان سال محسوب و در صورت حساب عملکرد سالانه بودجه کل کشور جمعاً و خرجاً منظور می شود.

ماده ۱۰۳- وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است صورتحساب عملکرد هر سال مالی را حداکثر تا پایان آذرماه سال بعد طبق تقسیمات و عناوین درآمد و سایر منابع تأمین اعتبار و مندرج در قانون بودجه سال مربوط تهیه و همراه با صورت گردش نقدی خزانه حاوی اطلاعات زیر:

الف- صورتحساب دریافتهای خزانه شامل:

۱- موجودی اول سال خزانه

۲- درآمدهای وصولی سال مالی مربوط

۳- سایر منابع تأمین اعتبار

۴- واریز پیش پرداختهای سالهای قبل

ب- صورتحساب پرداختهای خزانه شامل:

۱- پرداختی از محل اعتبارات و سایر منابع تأمین اعتبار منظور در قانون بودجه سال مربوط.

۲- پیش پرداختها.

۳- پیش پرداختهای سالهای قبل که به پای اعتبارات مصوب سال مالی منظور شده است.

۴- موجودی آخر سال.

بطور همزمان یک نسخه به دیوان محاسبات کشور و یک نسخه به هیأت وزیران تسلیم نماید.

ماده ۱۰۴- دیوان محاسبات کشور مکلف است (مطابق اصل ۵۵ قانون اساسی) با بررسی حسابها و اسناد و مدارک و تطبیق با صورت حساب عملکرد سالانه بودجه کل کشور نسبت به تهیه تفریغ بودجه سالانه اقدام و هر سال گزارش تفریغ بودجه سال قبل را به انضمام نظرات خود به مجلس شورای اسلامی تسلیم و هر نوع تخلف از مقررات این قانون را رسیدگی و به هیأتهای مستشاری ارجاع نماید.

ماده ۱۰۵- ذیحسابان و سایر مأموران مالی در اجرای تکالیف و مسئولیتهائی که توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی به آنها محول می شود، موظفند به تکالیف و مسئولیتهای محوله عمل نمایند و کلیه مسئولان دستگاههای اجرایی و کارکنان ذیحسابیها مکلف به همکاری و تشریک مساعی در این مورد خواهند بود.

متخلفین با اعلام وزارت امور اقتصادی و دارائی و یا دادستان دیوان محاسبات کشور بموجب رأی هیأتهای مستشاری دیوان مزبور حسب مورد به مجازاتهای زیر محکوم خواهند شد:

- ۱- اخطار کتبی بدون درج در پرونده استخدامی.
- ۲- تویخ کتبی با درج در پرونده استخدامی.
- ۳- کسر حقوق و مزایا تا حداکثر یک سوم از یکماه تا سه ماه.
- ۴- انفصال موقت از سه ماه تا یکسال.

فصل پنجم - اموال دولتی

ماده ۱۰۶ - مسئولیت حفظ و حراست و نگهداری حساب اموال منقول دولتی در اختیار وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی با وزارتخانه یا مؤسسه دولتی استفاده‌کننده و نظارت و تمرکز حساب اموال مزبور با وزارت امور اقتصادی و دارائی می‌باشد.

در اجرای این ماده وزارت امور اقتصادی و دارائی مجاز است در مواردی که لازم تشخیص دهد به حساب و موجودی اموال وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی به طرف مقتضی رسیدگی نماید و دستگاههای مزبور مکلف به همکاری و ایجاد تسهیلات لازم در این زمینه خواهند بود و در هر حال رسیدگی و نظارت وزارت امور اقتصادی و دارائی رافع مسئولیت دستگاههای دولتی مربوط نخواهد بود.

تبصره - اسلحه و مهمات و سایر تجهیزات نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نظامی و انتظامی از لحاظ رسیدگی و نظارت وزارت امور اقتصادی و دارائی از شمول حکم این ماده مستثنی است و تابع مقررات مربوط به خود می‌باشد. فهرست سایر تجهیزات موضوع این تبصره به پیشنهاد وزارتین دفاع و سپاه و تصویب شورایی عالی دفاع تعیین خواهد شد.

ماده ۱۰۷ - انتقال بلاعوض اموال منقول دولت از یک وزارتخانه یا مؤسسه دولتی به وزارتخانه یا مؤسسه دولتی دیگر در صورتی امکان‌پذیر خواهد بود که علاوه بر موافقت وزارتخانه یا مؤسسه‌ای که مال را در اختیار دارد موافقت وزارت امور اقتصادی و دارائی قبلاً تحصیل شده باشد.

ماده ۱۰۸- انتقال بلاعوض اموال منقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی به شرکتهای دولتی که صددرصد سهام آنها متعلق به دولت باشد بنا به تقاضای شرکت دولتی ذیربط و موافقت وزیر یا بالاترین مقام اجرائی وزارتخانه یا مؤسسه دولتی انتقال دهنده مال با تأیید قبلی وزارت امور اقتصادی و دارائی مجاز می‌باشد.

در صورتیکه ارزش اموال منقولی که در اجرای این ماده در هر سال به شرکت دولتی منتقل می‌شود بر اساس ارزیابی کارشناس منتخب شرکت جمعاً بیش از یک میلیون ریال باشد در پایان هر سال باید سرمایه شرکت معادل مبلغ ارزیابی شده افزایش یابد و در هر حال شرکت انتقال‌گیرنده مکلف است ارزش مال منتقل شده را به حسابهای مربوط منظور نماید.

ماده ۱۰۹- انتقال بلاعوض اموال منتقول شرکتهای دولتی که صددرصد سهام آنها متعلق به دولت می‌باشد به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی بنا به تقاضای وزیر یا رئیس مؤسسه دولتی مربوط و موافقت مجمع عمومی شرکت و اطلاع قبلی وزارت امور اقتصادی و دارائی مشروط بر آنکه ارزش دفتری (قیمت تمام شده منهای تجمع ذخیره استهلاک) اموالی که در اجرای این ماده انتقال داده می‌شود جمعاً از ۵۰٪ سرمایه پرداخت شده شرکت تجاوز نکند، مجاز می‌باشد.

شرکت انتقال دهنده مال مکلف است در صورتی که ارزش دفتری اموال منقول شرکت که در اجرای این ماده به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی منتقل می‌شود تا یک میلیون ریال باشد معادل مبلغ مزبور به حساب هزینه همان سال منظور و در صورت تجاوز این مبلغ از یک میلیون ریال معادل ارزش دفتری اموال منتقل شده سرمایه شرکت را کاهش دهد.

ماده ۱۱۰- وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی می‌توانند اموال منقول خود را بطور امانی در اختیار سایر وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی قرار دهند. در این صورت وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی و مؤسسات و

نهادهای عمومی غیردولتی تحویل گیرنده بدون اینکه حق تصرفات مالکانه نسبت به اموال امانی مذکور داشته باشند مسئول حفظ و حراست و نگهداری حساب این اموال خواهند بود و باید فهرست اموال مزبور را به وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال و عین اموال را پس از رفع نیاز به وزارتخانه یا مؤسسه دولتی و یا شرکت دولتی ذیربط اعاده و مراتب را به وزارت امور اقتصادی و دارائی اطلاع دهند.

ماده ۱۱۱- منظور از اموال منقول مذکور در فصل پنجم این قانون اموال منقول غیرمصرفی است و ترتیب نگهداری حساب نقل و انتقال اموال منقول مصرفی و در حکم مصرفی در آئین نامه موضوع ماده ۱۲۲ این قانون تعیین خواهد گردید.

ماده ۱۱۲- فروش اموال منقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که اسقاط شده و یا مازاد بر نیاز تشخیص داده شود و مورد نیاز سایر وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی نباشد، با اطلاع قبلی وزارت امور اقتصادی و دارائی و اجازه بالاترین مقام دستگاه اجرائی ذیربط با رعایت مقررات مربوط به معاملات دولتی مجاز می‌باشد. وجوه حاصل از فروش این قبیل اموال باید به حساب درآمد عمومی واریز شود.

تبصره - اموال منقولی که فروش آنها بموجب قانون ممنوع می‌باشد، از شمول این ماده مستثنی می‌باشد.

ماده ۱۱۳- کلیه اموال و دارائیهای منقول و غیرمنقولی که از محل اعتبارات طرحهای عمرانی (سرمایه‌گذاری ثابت) برای اجرای طرحهای مزبور خریداری و یا بر اثر اجرای این طرح، وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی و یا مؤسسه و نهاد عمومی غیردولتی باشد تا زمانی که اجرای طرحهای مربوط خاتمه نیافته است متعلق به دولت است و حفظ و حراست آنها با دستگاههای اجرائی ذیربط می‌باشد و در صورتیکه از اموال مذکور برای ادامه عملیات طرح رفع نیاز شود واگذاری عین و یا حق استفاده از آنها به سایر دستگاههای دولتی و همچنین فروش آنها تابع مقررات فصل پنجم این قانون خواهد بود و وجوه

حاصل از فروش باید به حساب درآمد عمومی کشور واریز گردد.

تبصره ۱- اموال منقول و غیرمنقول موضوع این ماده پس از خاتمه اجرای طرحهای مربوط در مورد طرحهایی که توسط وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی اجراء می‌شود کماکان متعلق به دولت خواهد بود و در مورد طرحهایی که مجری آنها شرکت‌های دولتی یا نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی هستند به حساب اموال و دارائی‌های دستگاه مسئول بهره‌برداری طرح منظور خواهد شد.

تبصره ۲- درآمدهای ناشی از بهره‌برداری از این نوع اموال و دارائیه‌ها در مورد طرحهای عمرانی که توسط وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی اجراء می‌شود قبل و بعد از خاتمه اجرای طرح به حساب درآمد عمومی کشور و در مورد طرحهای مورد اجرای شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در صورتیکه هزینه بهره‌برداری از محل منابع شرکت و یا منابع داخلی مؤسسه و نهاد عمومی غیردولتی مربوط تأمین شود به حساب درآمد دستگاه مسئول بهره‌برداری طرح و در غیر این صورت به حساب درآمد عمومی کشور منظور خواهد گردید.

ماده ۱۱۴- کلیه اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی متعلق به دولت است و حفظ و حراست آنها با وزارتخانه یا مؤسسه دولتی است که مال را در اختیار دارد. وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی می‌توانند با تصویب هیأت وزیران حق استفاده از اموال مزبور را که در اختیار دارند به یکدیگر واگذار کنند.

ماده ۱۱۵- فروش اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که مازاد بر نیاز تشخیص داده شود با استثناء اموال غیرمنقول مشروحه زیر:

۱- اموال غیرمنقولی که از نفایس ملی باشد.

۲- تأسیسات و استحکامات نظامی و کارخانجات اسلحه و مهمات‌سازی

۳- آثار و بناهای تاریخی

۴- اموال غیرمنقول که در رابطه با مصالح و منافع ملی در تصرف دولت باشد که فروش آنها ممنوع می‌باشد بنا به پیشنهاد وزیر مربوط با تصویب هیأت

وزیران و با رعایت سایر مقررات مربوط مجاز می باشد وجوه حاصل از فروش این قبیل اموال باید به حساب درآمد عمومی کشور واریز شود.

تبصره ۱- در مورد مؤسسات دولتی که زیر نظر هیچیک از وزارتخانه‌ها نیستند و بطور مستقل اداره می شوند پیشنهاد فروش اموال غیرمنقول مربوط در اجرای این ماده از طرف بالاترین مقام اجرائی مؤسسات مذکور بعمل خواهد آمد.

تبصره ۲- فروش اموال غیرمنقول شرکتهای دولتی بجز اموال غیرمنقول مستثنی شده در این ماده با تصویب مجمع عمومی آنها مجاز می باشد.
ماده ۱۱۶- و بالتبع آن طبق ماده ۴۵ قانون تأسیس سازمان جمع آروی و فروش اموال تملیکی و اساسنامه آن مصوب ۲۴ دی ۱۳۷۰ ملغی است.

ماده ۱۱۷- اموال غیرمنقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی به پیشنهاد وزیر یا رئیس مؤسسه مربوط و با تصویب هیأت وزیران قابل انتقال به شرکتهائی که صددرصد سهام آنها متعلق به دولت است می باشد اموال مزبور توسط کارشناس یا کارشناسان منتخب مجمع عمومی شرکت به قیمت روز ارزیابی و پس از تأیید مجمع عمومی سرمایه شرکت معادل قیمت مذکور افزایش می یابد.
ماده ۱۱۸- اموال غیرمنقول متعلق به شرکتهای دولتی که صددرصد سرمایه و سهام آنها متعلق به دولت است با تصویب هیأت وزیران قابل انتقال به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی می باشد، مشروط بر اینکه قیمت دفتری اینگونه اموال انتقالی، مجموعاً از پنجاه درصد سرمایه پرداخت شده شرکت تجاوز ننماید. معادل قیمت دفتری اموال مزبور از سرمایه شرکت کسر می شود.

ماده ۱۱۹- اموال غیرمنقول متعلق به شرکتهائی که صددرصد سهام آنها متعلق به دولت است با تصویب مجامع عمومی آنها قابل انتقال به یکدیگر می باشد. بهای اینگونه اموال با توافق مجامع عمومی مربوط تعیین و معادل آن از سرمایه شرکت انتقال دهنده کسر و به سرمایه شرکت انتقال گیرنده افزوده می گردد.

ماده ۱۲۰- وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی می توانند پس از تصویب هیأت

وزیران حق استفاده از اموال غیرمنقول دولتی مزاد بر احتیاج خود را بطور موقت به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی واگذار نماید. در این صورت مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی انتقال گیرنده بدون اینکه حق تصرف مالکانه داشته باشند مسئول حفظ و حراست اموال مذکور بوده و باید پس از رفع نیاز عین مال را به وزارتخانه یا مؤسسه دولتی ذیربط اعاده و مراتب را به وزارت امور اقتصادی و دارائی اطلاع دهند.

ماده ۱۲۱- نقل و انتقال اموال منقول و غیرمنقول شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی تابع مقررات این فصل نبوده و تابع آئین نامه خاص خود خواهد بود.

ماده ۱۲۲- آئین نامه مربوط به نحوه اجرای فصل پنجم این قانون و چگونگی رسیدگی و نظارت و تمرکز حساب اموال منقول و غیرمنقول دولت از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و بتصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل ششم - مقررات متفرقه

ماده ۱۲۳ - سهام و اسناد مالکیت اموال غیر منقول و تضمین نامه‌ها و سایر اوراق بهادار متعلق به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و همچنین سهام متعلق به دولت در شرکتها باید به ترتیب و در محل یا محل‌هائی که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تعیین می‌شود نگهداری شود.

خزانه داری کل کشور مکلف است بر نگهداری صحیح سهام و اسناد و اوراق مذکور نظارت نماید سهام و اسناد و تضمین نامه‌ها و سایر اوراق بهادار مشمول این ماده به موجب دستورالعمل اجرائی مربوط که توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و ابلاغ خواهد گردید معین می‌شود.

ماده ۱۲۴ - حسابهای خزانه در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا شعب سایر بانکهای دولتی که از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نمایندگی داشته باشند به درخواست خزانه دار کل کشور و یا مقام مجاز از طرف او افتتاح و یا مسدود می‌گردد و استفاده از حسابهای مزبور با حداقل امضاء مشترک دو نفر از مقامات خزانه داری کل که کارمند رسمی دولت باشند به معرفی خزانه دار کل کشور و در غیاب او مقامی که طبق حکم وزیر امور اقتصادی و دارائی موقتاً عهده‌دار وظایف او می‌باشد خواهد بود کلیه مکاتباتی که موجب نقل و انتقال موجودی حسابهای خزانه گردد باید حداقل با دو امضاء مقامات مجاز مذکور در این ماده صادر شود.

ماده ۱۲۵ - خزانه مجاز است برای رفع احتیاجات خود از موجودی حسابهای اختصاصی از جمله حساب تمرکز درآمد شرکتهای دولتی و سپرده

موقتاً استفاده نماید مشروط بر اینکه بلافاصله پس از درخواست سازمان ذیربط وجوه استفاده شده را مسترد دارد.

ماده ۱۲۶- حقوقی که بر اثر تخلف از شرایط مندرج در قراردادها برای دولت ایجاد می‌شود جز در مورد احکام قطعی محاکم دادگستری که لازم الاجراء خواهد بود کلاً یا بعضاً قابل بخشودن نیست.

ماده ۱۲۷- کلیه لوایح که جنبه مالی دارد باید علاوه بر امضای نخست وزیر و وزیر مسئول امضای وزیر امور اقتصادی و دارائی را نیز داشته باشد.

کلیه تصویبنامه‌های پیشنهادی دستگاههای اجرایی که جنبه مالی دارد در صورتی قابل طرح در هیأت وزیران است که قبلاً به وزارت امور اقتصادی و دارائی ارسال و نظر وزارت مزبور کسب شده باشد.

ماده ۱۲۸- نمونه اسنادی که برای پرداخت هزینه‌ها مورد قبول واقع می‌شود و همچنین مدارک و دفاتر و روش نگهداری حساب با موافقت وزارت دارائی و تأیید دیوان محاسبات کشور تعیین می‌شود و دستورالعمل‌های اجرایی این قانون از طرف وزارت مزبور ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۲۹- در مورد دریافت درآمد و پرداخت هزینه کسور ریال دریافت و پرداخت نمی‌شود.

ماده ۱۳۰- از تاریخ تصویب این قانون ایجاد یا تشکیل سازمان دولتی با توجه به مواد ۲ و ۳ و ۴ این قانون منحصراً بصورت وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی مجاز خواهد بود. کلیه مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته به دولت و سایر دستگاههای دولتی که به صورتی غیر از وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی ایجاد شده و اداره میشوند مکلفند حداکثر ظرف مدت یکسال از تاریخ اجرای این قانون با رعایت مقررات مربوط وضع خود را با یکی از سه وضع حقوقی فوق تطبیق دهند والا با انقضاء این فرصت مؤسسه دولتی محسوب و تابع مقررات این قانون در مورد مؤسسات دولتی خواهند بود.

تبصره - نهادها و مؤسساتی که در جریان تحقق انقلاب اسلامی و یا پس از آن بنا به ضرورت‌های انقلاب اسلامی بوجود آمده‌اند و تمام یا قسمتی از اعتبارات

مورد نیاز خود را از محل اعتبارات منظور در قانون بودجه کل کشور مستقیماً از خزانه دریافت می‌نمایند، در صورتیکه وضعیت حقوقی آنها بموجب قانون معین نشده باشد، مکلفند ظرف مدت مذکور در این ماده وضع حقوقی خود را با یکی از مواد ۲، ۳، ۴ و ۵ این قانون تطبیق دهند.

ماده ۱۳۱- در مواردی که باید وجوهی طبق مقررات بعنوان حق تمبر و یا از طریق الصاق و ابطال تمبر وصول شود وزارت امور اقتصادی و دارائی می‌تواند روشهای مناسب دیگری را برای وصول اینگونه درآمدها تعیین نماید. موارد و نحوه عمل و روشهای جایگزینی بموجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه خواهد شد.

ماده ۱۳۲- مجامع عمومی شرکتهای دولتی مکلفند ظرف شش ماه پس از پایان سال مالی ترازنامه و حساب سود و زیان (شامل عملیات جاری و طرحهای عمرانی) شرکت را رسیدگی و تصویب نمایند.

تبصره ۱- ترازنامه و حساب سود و زیان (شامل عملیات جاری و طرحهای عمرانی) در صورتی قابل طرح و تصویب در مجمع عمومی خواهد بود که از طرف حسابرسی منتخب وزارت امور اقتصادی و دارائی مورد رسیدگی قرار گرفته و گزارش حسابرسی را همراه داشته باشد.

تبصره ۲- هیأت مدیره و یا هیأت عامل حسب مورد در شرکتهای دولتی مکلف است پس از پایان سال مالی حداکثر تا پایان خردادماه ترازنامه و حساب سود و زیان و ضمائم مربوط را جهت رسیدگی به حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارائی تسلیم نماید.

حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است پس از وصول ترازنامه و حساب سود و زیان و ضمائم مربوط حداکثر ظرف مدت دو ماه رسیدگیهای لازم را انجام داده و گزارش حسابرسی را به مقامات و مراجع ذیربط تسلیم نماید.

تبصره ۳- موعدهای مقرر برای تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان و ضمائم مربوط از طرف هیأت مدیره و یا هیأت عامل به حسابرس منتخب وزارت امور

اقتصادی و دارائی حداکثر تا دو ماه و مهلت رسیدگی حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارائی حداکثر تا سه ماه با ارائه دلائل قابل توجیهی که به تأیید وزارت امور اقتصادی و دارائی برسد قابل تمدید است.

ماده ۱۳۳- در صورتیکه پس از تشکیل مجامع عمومی ترازنامه و حساب سود و زیان شرکتهای دولتی به دلائل موجهی قابل تصویب نباشد، مجامع عمومی مکلفند هیأت مدیره یا هیأت عامل شرکت را حسب مورد موظف نمایند در مهلتی که تعیین می شود نسبت به رفع ایرادات و اشکالات اقدام نمایند و مجدداً ترتیب تشکیل مجمع عمومی را برای تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان بدهند، در هر حال ترازنامه و حساب سود و زیان هر سال مالی شرکتهای دولتی باید حداکثر تا پایان آذرماه سال بعد بتصویب مجامع عمومی آنها رسیده باشد.

تبصره - تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان شرکتهای دولتی از طرف مجامع عمومی مربوط مانع از تعقیب قانونی تخلفات احتمالی مسئولان در رابطه با عملکرد شرکت نخواهد بود.

ماده ۱۳۴- انحلال شرکتهای دولتی منحصراً با اجاره قانون مجاز می باشد مگر آنکه در اساسنامه های مربوط ترتیبات دیگری مقرر شده باشد.

ماده ۱۳۵- شرکتهای دولتی مکلفند هر سال معادل ده درصد سود ویژه شرکت را که بمنظور افزایش بنیه مالی شرکت دولتی بعنوان اندوخته قانونی موضوع نمایند تا وقتی که اندوخته مزبور معادل سرمایه ثبت شده شرکت بشود. تبصره - افزایش سرمایه شرکت از محل اندوخته قانونی مجاز نمی باشد.

ماده ۱۳۶- سود و زیان حاصل از تسعیر دارائیهها و بدهیهای ارزی شرکتهای دولتی درآمد یا هزینه تلقی نمی گردد. مابه التفاوت حاصل از تسعیر دارائیهها و بدهیهای مذکور باید در حساب «ذخیره تسعیر دارائیهها و بدهیهای ارزی» منظور شود.

در صورتیکه در پایان سال مالی مانده حساب ذخیره مزبور بدهکار باشد این مبلغ به حساب سود و زیان همان سال منظور خواهد شد.

تبصره - در صورتیکه مانده حساب ذخیره تسعیر دارائیه‌ها و بدهیهای ارزی در پایان سال مالی از مبلغ سرمایه ثبت شده شرکت تجاوز نماید مبلغ مازاد پس از طی مراحل قانونی قابل انتقال به حساب سرمایه شرکت می‌باشد.

ماده ۱۳۷- وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی مکلفند کلیه اطلاعات مالی مورد درخواست وزارت امور اقتصادی و دارائی را که در اجرای این قانون برای انجام وظایف خود لازم بدانند مستقیماً در اختیار وزارتخانه مذکور قرار دهند.

ماده ۱۳۸- صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران با رعایت قانون اداره صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۱۰/۸ مجلس شورای اسلامی از نظر شمول این قانون در حکم شرکت دولتی محسوب می‌گردد.

ماده ۱۳۹- وزارت امور اقتصادی و دارائی مکلف است به منظور فراهم آوردن موجبات نظارت مالی فراگیر بر هزینه‌های دستگاههای دولتی و نیز تجهیز کادر مالیاتی و حسابرسی طبق اساسنامه‌ای که به پیشنهاد وزارت مذکور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، نسبت به تأسیس آموزشگاه عالی اختصاصی برای این امر اقدام نماید و هزینه آن بر اساس تبصره ۶۵ قانون بودجه سال ۱۳۶۰ تأمین می‌شود.

ماده ۱۴۰- این قانون از تاریخ تصویب بمورد اجراء گذارده می‌شود و از تاریخ مذکور قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۵ و اصلاحات بعدی آن و کلیه قوانین و مقررات عمومی در مواردی که با این قانون مغایرت دارد ملغی است.

تبصره - آئین‌نامه‌های اجرائی قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۴۹/۱۰/۱۵ تا زمانیکه آئین‌نامه‌های اجرائی این قانون تصویب و ابلاغ نشده است جز در مواردی که با متن این قانون مغایرت دارد به قوت خود باقی است. قانون فوق مشتمل بر ۱۴۰ ماده و ۷ تبصره در جلسه روز یکشنبه اول شهریورماه یکهزار و سیصد و شصت و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۶/۶/۱۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

دستورالعمل اجرایی مربوط به دیون بلامحل

شماره ۵۶/۵۵۵۶/۸۲۹۱

تاریخ ۶۷/۴/۲۱

در اجرای مواد (۸) و (۵۸) قانون محاسبات عمومی کشور انواع دیون بلامحل و نحوه رسیدگی و اعلام موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی با پرداخت دیون مذکور بشرح زیر ابلاغ می‌گردد:

(۱) - انواع دیون بلامحل:

انواع دیون بلامحل موضوع ماده (۸) قانون محاسبات عمومی کشور که در اجرای ماده (۵۸) قانون مذکور با موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی حسب مورد از محل اعتبار جاری دیون بلامحل مندرج در بودجه و یا موافقت‌نامه شرح فعالیت وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و دستگاه‌های اجرایی محلی قابل پرداخت می‌باشد بشرح زیر است:

(الف) - وجوه محکوم به دولت در مورد احکام قطعی دادگاه‌ها و اوراق لازم‌الاجراء ثبتی و دفاتر اسناد رسمی و یا اجرای دادگاه‌ها و سایر مراجع قانونی موضوع قانون نحوه پرداخت محکوم به دولت و عدم تأمین و توقیف اموال دولتی مصوب ۱۳۶۵/۸/۱۵.

(ب) - انواع بدهی به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکت‌های دولتی بابت خدمات انجام شده مانند حق اشتراک و بهای آب و برق مصرفی و هزینه‌های مخابرات، پست و هزینه‌های مشابه که خارج از اختیار دستگاه اجرایی زائد بر اعتبار مصوب ایجاد شده باشد.

(ج) - (۱) - دیون مربوط به هزینه‌های پرسنلی از قبیل ترفیع و ارتقاء گروه، حق عائله‌مندی، کمکهای غیرنقدی و سایر هزینه‌های پرسنلی که بر اثر تصویب و اجرای قوانین و مقررات قانونی خارج از اختیار دستگاه اجرایی زائد بر اعتبارات مصوب مربوط ایجاد شده و یا اعتباری برای آنها منظور نگردیده

مشروطه بر آنکه پرداخت آن موکول به وجود اعتبار نشده باشد.

(ج-۲) - دیون مربوط به فوق العاده روزانه ماموریت و هزینه سفر افراد و یا واحدهای نظامی و انتظامی و قضایی و امنیتی که در ارتباط با حوادث اضطراری و ناگهانی نظیر جنگ، شورش و یا مسائل مهم و حائز فوریت قضایی و امنیتی به ماموریت اعزام و یا ماموریت آنها تمدید می‌گردد.

(ج-۳) - دیون مربوط به هزینه‌های درمانی و بهداشتی دستگاه‌های مسئول بهداشت و درمان ناشی از افزایش غیرعادی و غیرقابل پیش‌بینی بیماران بعلت حوادث مهم و ناگهانی از قبیل شیوع بیماریهای همه‌گیر، وقوع سیل و زلزله و جنگ و آتش‌سوزی.

(ج-۴) - دیون مربوط به پاداش پایان سال کارکنان دولت که به موجب تصویبنامه هیئت وزیران باستناد قوانین استخدامی به طور عمومی برقرار گردیده مشروط بر آنکه پرداخت آن منوط به وجود اعتبار نشده باشد.

(ج-۵) - سایر بدهی‌های موضوع بند (ج) ماده (۸) قانون محاسبات کشور که علاوه بر موارد فوق خارج از اختیار دستگاههای اجرایی، زائد بر اعتبارات مصوب ایجاد شده و یا اعتباری برای آنها منظور نشده باشد به شرط انطباق با مفاد ماده (۸) مذکور، حسب مورد بنا به پیشنهاد دستگاه اجرایی مربوط و موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی.

(۲) - مرجع و نحوه رسیدگی به دیون بلامحل در مرکز:

(الف) - به منظور رسیدگی به دیون بلامحل وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در مرکز از نظر انطباق دیون مذکور با مفاد ماده (۸) قانون محاسبات عمومی کشور و این دستورالعمل کمیسیون سه نفره‌ای تحت عنوان «کمیسیون رسیدگی به دیون بلامحل» در وزارت امور اقتصادی و دارایی (اداره کل نظارت بر اجرای بودجه) با شرکت نمایندگان ادارات کل نظارت بر بودجه و امور ذی‌حسابیها و نظارت مالی و خزانه تشکیل می‌گردد. نمایندگان مزبور بنا به پیشنهاد مدیران کل ادارات مربوط و حکم معاون هزینه و خزانه‌دار کل کشور تعیین خواهند شد.

(ب) - وزارت امور اقتصادی و دارایی (معاونت هزینه و خزانه‌داری کل کشور) همه ساله تا پایان خردادماه برنامه زمان‌بندی شده رسیدگی به دیون بلامحل موضوع این دستورالعمل را تنظیم به دستگاههای اجرایی ذیربط اعلام خواهد نمود.

(ج) - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مستقر در مرکز موظفند فهرست دیون بلامحل مشمول این دستورالعمل را به استثنای موارد موضوع بند (ه) ردیف (۲) این دستورالعمل با در نظر گرفتن اعتبار جاری مصوب مربوط و صورت‌ریزی که مبنای پیش‌بینی و تصویب اعتبار مذکور بود. در چهار نسخه تنظیم و پس از امضاء وزیر یا رئیس مؤسسه مربوط و یا مقام مجاز از طرف ایشان و ذیحساب مربوط حداقل یک هفته از موعد مقرر در برنامه زمان‌بندی شده موضوع بند (ب) فوق همراه با اصل مدارک مورد استناد به وزارت امور اقتصادی و دارایی (اداره کل نظارت بر اجرای بودجه) ارسال دارند تا در کمیسیون رسیدگی به دیون بلامحل مطرح و مورد رسیدگی واقع شود.

(د) - کمیسیون رسیدگی به دیون بلامحل مکلف است در مواعد مقرر در برنامه زمان‌بندی شده موضوع بند (ب) ردیف (۱) این دستورالعمل به فهرست دیون بلامحل واصله از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و مدارک منظم به آنها با حضور ذیحساب مربوط یا معاون او رسیدگی و نتیجه را ضمن تنظیم صورت‌مجلس از طریق اداره کل نظارت بر اجرای بودجه برای اتخاذ تصمیم و اعلام به دستگاه اجرایی ذیربط به معاون هزینه و خزانه‌دار کل کشور گزارش نماید.

(ه) - به منظور ایجاد تسهیل در امر پرداخت دیون بلامحل موافق می‌شود وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی دیون بلامحل مشروحه ذیل:

(۱-ه) - وجوه مربوط به محکوم به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی موضوع بند (الف) ردیف (۱) این دستورالعمل.

(۲-ه) - بهای آب و برق مصرفی و هزینه‌های مخابرات و پست موضوع قسمتی از بند (ب) ردیف (۱) این دستورالعمل.

(۳-۵) - دیون مربوط به ترفیع و ارتقاء گروه و حق عائله مندی و کمک‌های غیرنقدی موضوع قسمتی از بند (ج-۱) ردیف (۱) این دستورالعمل.

(۴-۵) - دیون مربوط به پاداش پایان سال موضوع بند (ج-۴) ردیف (۱) این دستورالعمل، را که زائد بر اعتبارات جاری مصوب ایجاد شده باشد بدون طرح در کمیسیون رسیدگی به دیون بلامحل با رعایت مقررات قانون محاسبات عمومی کشور و سایر ضوابط مقرر در این دستورالعمل از محل اعتبار جاری مصوب تخصیص یافته دیون بلامحل منظور در بودجه‌های مربوط پرداخت نمایند. فهرست این قبیل دیون باید با امضاء مشترک وزیر یا رئیس مؤسسه مربوط و یا مقامات مجاز از طرف آنها و ذیحساب مربوط همراه با درخواست وجه مربوط به خزانه و نسخه‌ای از فهرست مذکور به اداره کل نظارت بر اجرای بودجه ارسال گردد.

(۳) - مرجع و نحوه رسیدگی به دیون بلامحل در استانها:

(الف) - در اجرای اصل عدم تمرکز و به منظور جلوگیری از مکاتبات و صرف وقت انسانی، با توجه به ماده (۵۸) قانون محاسبات عمومی کشور اختیار و مسئولیت رسیدگی و اعلام موافقت با پرداخت دیون بلامحل موضوع ماده (۸) قانون مذکور در مورد دستگاههای اجرایی به مدیران کل امور اقتصادی و دارایی استانهای مربوط تفویض می‌گردد که با رعایت کامل مفاد این دستورالعمل و سایر مقررات مربوط اقدام لازم معمول دارند.

(ب) - کمیسیون رسیدگی به دیون بلامحل در مرکز هر استان با شرکت معاون امور هزینه اداره کل امور اقتصادی و دارایی و ذیحساب اداره کل نامبرده و یک نفر عضو واجد صلاحیت دیگر به انتخاب مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان مربوط تشکیل خواهد شد.

(ج) - اداره کل امور اقتصادی و دارایی هر استان همه ساله تا پایان خردادماه برنامه زمان‌بندی شده رسیدگی به دیون بلامحل دستگاههای اجرایی محلی تابع نظام بودجه استانی و موسسات دولتی مستقر در مرکز و شهرستانهای

استان مربوط را تنظیم و به دستگاههای اجرایی ذیربط اعلام خواهد نمود.

(د) - دستگاههای اجرایی محلی تابع نظام بودجه استانی و مؤسسات دولتی مستقر در مراکز استانها و شهرستانها مکلفند فهرست دیون بلامحل مشمول این دستورالعمل را به استثنای موارد موضوع بند (و) ردیف (۳) این دستورالعمل با در نظر گرفتن اعتبار جاری مصوب مربوط و صورت ریزی که مبنای پیش‌بینی و تصویب اعتبار مذکور بوده در چهار نسخه تنظیم و پس از امضاء بالاترین مقام دستگاه اجرایی مربوط و یا مقام مجاز از طرف ایشان و ذیحساب ذیربط حداقل یک هفته قبل از موعد مقرر در برنامه زمان‌بندی شده موضوع بند (ج) ردیف (۳) این دستورالعمل همراه با اصل مدارک مورد استناد به اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان ارسال دارند تا در کمیسیون رسیدگی به دیون بلامحل مطرح و مورد رسیدگی واقع شود.

(ه) - کمیسیون رسیدگی به دیون بلامحل مکلف است در مواعد مقرر در برنامه زمان‌بندی شده موضوع بند (ج) ردیف (۳) این دستورالعمل به فهرست دیون بلامحل واصله از دستگاههای اجرایی تابع نظام بودجه استانی و مؤسسات دولتی مستقر در مرکز شهرستانهای استان مربوط و مدارک منضم به آنها با حضور ذیحساب مربوط یا معاون او رسیدگی و نتیجه را برای اتخاذ تصمیم و اعلام به دستگاه اجرایی ذیربط به مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان مربوط گزارش نمایند.

(و) - به منظور ایجاد تسهیلات در امر پرداخت دیون بلامحل موافقت می‌شود دستگاههای اجرایی محلی تابع بودجه استانی و مؤسسات دولتی مستقر در مراکز استانها و شهرستانها دیون بلامحل مشروحه ذیل را:

(و-۱) - وجوه مربوط به محکوم به وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی موضوع بند (الف) ردیف (۱) این دستورالعمل.

(و-۲) - بهای آب و برق مصرفی و هزینه‌های مخابرات و پست موضوع قسمتی از بند (ب) ردیف (۱) این دستورالعمل.

که زاید بر اعتبارات جاری مصوب ایجاد شده باشد بدون طرح در کمیسیون

رسیدگی به دیون بلامحل با رعایت مقررات قانون محاسبات عمومی کشور و سایر ضوابط مقرر در این دستورالعمل از محل اعتبار جاری مصوب تخصیص یافته دیون بلامحل منظور در بودجه‌های مربوط پرداخت نمایند. فهرست این قبیل دیون باید با امضای مشترک بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا رییس موسسه مربوط و یا مقامات مجاز از طرف آنها و ذیحساب ذیربط همراه با درخواست وجه حسب مورد به خزانه یا نمایندگی خزانه در استان مربوط و نسخه‌ای از آن به اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان مربوط ارسال گردد.

(۴) - دیون بلامحل طرحهای عمرانی

دیون بلامحل موضوع ماده (۸) قانون محاسبات عمومی کشور که بر اثر اجرای طرحهای عمرانی ایجاد می‌شود با توجه به مفاد قسمت اخیر ماده (۵۸) قانون مذکور با تأیید سازمان برنامه و بودجه از محل اعتبارات عمرانی مربوط قابل پرداخت خواهد بود و فهرست انواع دیون بلامحل موضوع بند (ج) ماده (۸)، قانون فوق‌الذکر در مورد طرحهای عمرانی متعاقباً از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین و اعلام خواهد گردید.

(۵) - مقررات متفرقه

(الف) - پرداخت فوق‌العاده روزانه مأموریت و هزینه سفر (به استثنای موارد مذکور در بند (ج-۲) ردیف (۱) این دستورالعمل) و فوق‌العاده اضافه کار ساعتی و پاداش (به استثنای مورد مذکور در بند (ج-۴) ردیف (۱) این دستورالعمل) و اصل حقوق و فوق‌العاده شغل و همچنین هزینه‌های مربوط به تهیه لباس جهت تحویل به مستخدمین و هزینه‌های مربوط به اجرای قراردادها اعم از خرید کالا یا خدمت و هزینه‌های مربوط به خرید وسایل اداری و هزینه‌های سرمایه‌ای و مشابه آنها و سایر هزینه‌هایی که اصولاً انجام آنها مشروط به وجود اعتبار است و بطورکلی تعهداتی که بطور اختیاری زائد بر